

Bronnenkaart 4

Diversiteit bij ouders en didactische aanpak

DIVERSITEIT EN WERKVORMEN

Ook via je didactische aanpak kan je inspelen op de diversiteit bij ouders. Introduceer een grote variatie aan werkvormen en soorten leeractiviteiten in de klas en op school. Stel ouders verschillende soorten bijdragen voor. Zo vergroot de kans dat daar iets tussenzit waar ouders aan willen en kunnen deelnemen. Sta ook open voor hun suggesties.

Ouders geven zelf les, informeren, stellen iets voor, reageren op enquêtes, worden geïnterviewd, vertellen, doen voor, doen mee, denken mee, filosoferen mee met de kinderen, komen een kijkje nemen, zorgen voor materiaal, knutselen, gaan mee op uitstap,...

Elke vrijdagnamiddag kunnen de kinderen een grootouder of buurtbewoner honderduit vragen over zijn/haar leven.

Enkele ouders houden de bibliotheek van de school open. Sommige van hen werken in samenspraak met het team ook aan de uitbouw ervan. Ze hebben contact met andere ouders die hen melden welke boeken hun kinderen leuk vinden. De ouders die deelnemen aan een project leesbevordering door middel van lezen aan huis vragen hen om anderstalige of tweetalige boeken.

De begeleiding van het schoolkoor, de muziekkeuze en de organisatie van de optredens liggen volledig in handen van de ouders. Dit schoolkoor bestaat uit zowel ouders als kinderen. Driewekelijks is er een aanbod voor de derde tot zesde klas en de leerkrachten.

Na de positieve ervaring van ouders die meewerkten aan de inrichting van de klas van hun kinderen, opperen enkelen om ook eens over de inrichting van de schoolgangen, gemeenschappelijke lokalen, speelplaats, ... na te denken. Zowel ouders, leerkrachten als kinderen werken ideeën uit, leggen ze naast elkaar en gaan samen aan de slag.

Samen met een ouder - fotografie is zijn hobby - nemen de leerlingen allerlei detailfoto's van de school, een nestkastje, een tekening in de gang, een detail van de kopiemachine, ... Met de beste foto's stellen ze een fotozoektocht op voor de schoolkrant en de website van de school.

VERSCHILLENDE KANALEN OPENEN

Zet doelbewust verschillende kanalen naar de klas open. Zo kunnen meer ouders jou en de klas beter leren kennen. De kans dat ze reageren op het onderwijsleerproces van de kinderen en een eigen inbreng hebben, is dan groter.

Ouders komen 's morgens tot in de klas. Ze kunnen daarnaast ook via e-mail, logboek, huiswerk en agenda met de klas corresponderen.

Het eerste half uur van de schooldag doen de kinderen vrije activiteiten in de klas. Ze werken zelfstandig (individueel, in paren,...) aan hun eigen project, in hoeken,... Ouders zetten hun kinderen af in de klas en worden uitgenodigd mee te werken met de kinderen, dat kunnen de eigen kinderen zijn maar dat hoeft niet. Om negen uur start de praatronde. De meeste ouders gaan dan weg, maar ze kunnen ook deelnemen aan de praatronde samen met de kinderen en de leerkracht. De vrees dat er voortdurend een heleboel ouders in de klas zouden zijn en de les verstoren bleek ongegrond. Ouders grijpen de mogelijkheid om mee te doen aan, maar niet elke week of allemaal tegelijk.

Een school nodigt elke ouder uit om eens te komen kijken in de klas van zijn/haar kind. Ouders kunnen zelf kiezen wat voor activiteit/les ze willen bijwonen. Ze worden er ook zoveel mogelijk bij ingeschakeld. Ouders kunnen ook samen komen, maar dan graag op voorhand verwittigen.

Reageer (zo snel mogelijk) wanneer ouders gebruik maken van de beschikbare kanalen. Zo ervaren ze dat de school dat op prijs stelt.

Ouders kennen het e-mailadres van de klas/school. Ouders die zelf een e-mailadres hebben, krijgen af en toe een mailtje. Bijvoorbeeld over de stand van zaken in de klas of op school. Wanneer ouders zelf een bericht versturen, wordt daar zo snel mogelijk op gereageerd.

Een moeder brengt 's morgens haar kind naar de klas. Aangekomen op haar werk stuurt ze in een opwelling een e-mail naar de klas van haar dochter. Ze beschrijft hoe verschillend haar klas vroeger wel was en hoe ze 's morgens soms zin heeft om op de school van haar dochter te blijven: 'doet zo gezellig aan'. De leerkracht die een thema 'jong en oud' plant, vindt dit interessant en deelt de e-mail uit aan alle leerlingen van de klas. Ze vraagt hen om erop te reageren. Wanneer de moeder de volgende dag haar post opent, vindt ze veertien berichten van de kinderen.

Ouders geven interessante boekjes, spelletjes en CD-rom's mee. Wanneer ouders en leerkracht elkaar zien, komt de leerkracht er nog eens op terug.

'Kinderen brengen interessante voorwerpen mee van thuis, dit kan op eigen initiatief maar ook na suggestie van de ouder. Dit is niet steeds duidelijk. Met deze voorwerpen gaat soms de hele klas aan de slag. Daarna worden ouders getoond wat ermee gebeurd is. Op een woensdagvoormiddag komt Ceciel bijvoorbeeld de praatronde binnen met een opgezette uil. Er is een hevige belangstelling voor dat dier. De volgende dag heeft Johan braakballen mee en een boekje om te determineren van welke uil de braakballen zijn. ... Er wordt een onderzoektafel klaargemaakt. Na de praatronde worden afspraken gemaakt wie welke braakballen wanneer zal ontleden. ... Later wordt

afgesproken wat we zullen doen en wat we willen weten rond uilen. De volgende week komen de boeken binnen. Er wordt een toontafel gemaakt waar al de documentatie op kan en de dingen die de kinderen maakten. ... Ook in de klaskrant verschijnen teksten over uilen. Wanneer het project af is wordt dit aan de ouders meegedeeld. Vanaf dan is al ons werk een hele week te bezichtigen in de klas.¹⁶

REALISTISCHE VERWACHTINGEN

Verwacht niet dat iedere ouder vanaf de eerste keer mee gaat doen. Dat is onrealistisch: meer deelnemen aan onderwijs groeit geleidelijk. Iedere ouder moet ook de kans krijgen om bij te dragen aan onderwijs op een manier die hem/haar het beste ligt. Werk daarom actief op verschillende fronten tegelijk en oefen geduld, gecombineerd met voortdurend kijken naar wat er daadwerkelijk omgaat.¹⁷

GA NA VOOR DE EIGEN KLASPRAKTIJK:

- Wat voor soort bijdragen kunnen ouders op jullie school zoal leveren? Zie *Hoofdstuk 2 Breed verkennen*.
- Zoek samen naar werkvormen die recht doen aan de diversiteit bij ouders.
- Open verschillende kanalen naar de klas. Hoe ga je om met suggesties van ouders?
- Hoe reageer je wanneer reacties van ouders uitblijven?

¹⁶ Voorbeeld uit Stubbe e.a. (red) (2000). *Interactief werken in de coöperatieve klas. Visies achter werken met Freinettechnieken*. Diegem, Kluwer Editorial.

¹⁷ 'Niet iedereen heeft dezelfde mogelijkheden, de zelfzekerheid en de assertiviteit om de eigen wensen te uiten en sommige gezinnen zullen daarom geneigd zijn om het dan maar aan over te laten aan de 'experten' van de instelling. Tegenover ouders die deze verantwoordelijkheid afschuiven, is het precies de taak van de opvoeder om hefboomen aan te reiken, waardoor zij staat zijn met een grotere verantwoordelijkheid te handelen (Raes:1997). Dat is wat de Engelstaligen het begrip empowerment noemen.' (Vandenbroeck:1999)